

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและปัญหาในการวิจัย

อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นอุตสาหกรรมที่น่าสนใจและมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของภาคเหนือของประเทศไทยมาก เพราะนอกจากจะเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวนมาก ช่วยทำให้ประชากรในท้องถิ่นมีงานทำ รายได้เพิ่มและมีความเป็นอยู่ที่ดีแล้วยังเป็นอุตสาหกรรมการผลิตขั้นสุดท้ายของอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ช่วยให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และสามารถทำรายได้เป็นอันดับหนึ่งของสินค้าที่ส่งออกทั้งหมด ในปี 2533 ที่ผ่านมา เสื้อผ้าสำเร็จรูปมีมูลค่าการส่งออก 65,966.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.2 ของมูลค่าการส่งออกทั้งสิ้นของประเทศ ซึ่งมีมูลค่า 588,157.4 ล้านบาท สำหรับในปี 2534 คาดว่าการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปจะมีมูลค่า 75,040 ล้านบาท ซึ่งจะเพิ่มจากปีก่อนถึงร้อยละ 13.7¹

อุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปของภาคเหนือ มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วจากการผลิตแบบอุตสาหกรรมในครัวเรือนและผลิตจำหน่ายในตลาดท้องถิ่นพัฒนามาเป็นการผลิตในระบบโรงงานโดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรที่ทันสมัย โดยมีมุ่งทำการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลัก ปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่เป็นแหล่งผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่สำคัญที่สุดในภาคเหนือ ในปี 2534 เชียงใหม่มีโรงงานอุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั้งสิ้น 27 โรงงาน เป็นเงินลงทุน 101.94 ล้านบาท มีการจ้างงาน 2,824 คน² นอกจากนี้ยังมีผู้ประกอบการอาชีพส่วนตัวเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปตามหมู่บ้านอยู่กระจัดกระจาย รวมแล้วไม่ต่ำกว่า 5,000 คน³ ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูปที่เย็บทั่วไปได้แก่ เสื้อผ้าสำหรับสตรี, ชุดเด็ก, ชุดนอน, เสื้อแจ็กเก็ต และ กระโปรงชุด เป็นต้น

¹เฉลิมพร รั้งคะวิภา, สถานภาพของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปในภาคเหนือ, ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคเหนือ เชียงใหม่, (ตุลาคม 2534), หน้า จ.

²สุชาติดา วราภรณ์, ข้อมูลทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่, ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคเหนือ เชียงใหม่, (พฤษภาคม 2534), หน้า 2.

³เฉลิมพร รั้งคะวิภา, สถานภาพของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปในภาคเหนือ, (ตุลาคม 2534), หน้า 1.

สถานการณ์โดยทั่วไปด้านแรงงานในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่มีประชากรมากถึง 1.4 ล้านคน ส่งผลต่อกำลังแรงงานในแง่ของปริมาณย่อมมีมากตามไปด้วย แต่โดยสภาพการจ้างในปัจจุบัน อัตราค่าแรงโดยทั่วไปยังต่ำกว่าอัตราค่าแรงขั้นต่ำตามประกาศกระทรวงมหาดไทย แม้จะมีแรงงานอยู่มากและมีแรงงานฝีมือ แต่โดยเฉลี่ยของคุณภาพแรงงานยังต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรเป็น ทั้งนี้เนื่องจากสภาพของสังคมเดิมเป็นสังคมเกษตรที่มีความสะดวกสบายค่อนข้างมาก ประกอบกับประเพณี และวัฒนธรรมยังมีอิทธิพลต่อการดำรงชีพทำให้แรงงานจะทำตามความพอใจของตน ตัวอย่างที่เห็นชัดคือ เทศกาลสงกรานต์ หรืองานบุญต่างๆ คนงานส่วนใหญ่จะหยุดทำงานเพื่อการเฉลิมฉลอง เป็นเวลานานโดยที่ไม่คำนึงถึงความเสียหายของโรงงาน หรือเมื่อโรงงานต้องผลิตงานเร่งด่วนตัวสการทำงานล่วงเวลาจะไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากแรงงานมากนัก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้มุ่งสนใจศึกษาถึงปัญหาของคนงานในจังหวัดเชียงใหม่โดยจะศึกษาเฉพาะคนงานในโรงงานเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป เพื่อให้เจ้าของโรงงานเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปจะได้ทราบถึง ปัญหาต่างๆของคนงานแล้วนำไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและสร้างแรงจูงใจแก่คนงาน เพื่อให้คนงานมีความจงรักภักดีต่อธุรกิจและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสามารถลดปัญหาเกี่ยวกับคนงานในสถานประกอบการของตน

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาปัญหาที่เกี่ยวกับการทำงานของคนงานในโรงงานเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั้งขนาดย่อม ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่

1.3 ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแหล่งข้อมูลที่จะใช้ในการวิจัยจากโรงงานเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวน 27 โรงงาน และมีคนงานทั้งหมด 2,824 คน

1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาต่างๆ ของคนงานในโรงงานเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปในจังหวัดเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบถึงแนวทางแก้ปัญหาของคนงาน ในโรงงานเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้ที่สนใจจะประกอบธุรกิจโรงงานเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป ได้ทราบถึงปัญหาของคนงาน

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a stylized elephant facing left, with a decorative tusk. Above the elephant is a sunburst or flame-like symbol. The emblem is surrounded by a circular border containing the university's name in Thai script at the top and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' at the bottom. There are also decorative floral motifs on the sides.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved